

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Podstawy opieki nad chorym
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Zakład Dietetyki
Kierunek studiów	Dietetyka
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, Semestr I i II
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	dr Anna Bartosiewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykłady, ćwiczenia: dr Anna Bartosiewicz Zajęcia praktyczne: dr Anna Bartosiewicz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
I	10	15							3
II						30			1
Razem	10	15				30			4

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – MS Teams.**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z zakresu promocji zdrowia i opieki nad chorym

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	W zakresie wiedzy: Opanowanie podstaw wiedzy z zakresu opieki nad chorym, poznanie pojęć: zdrowie, choroba, opieka profesjonalna, promocja zdrowia, profilaktyka.
C2	W zakresie umiejętności: Wykształcenie umiejętności stosowania algorytmów, procedur i standardów w opiece nad chorym, w tym: - zachowania bezpieczeństwa w oddziale szpitalnym i placówkach ochrony zdrowia, gromadzenia informacji o chorym i analizowanie podstawowych danych z dokumentacji chorego, wykonywania podstawowych pomiarów stanu ogólnego i antropometrycznego.
C3	W zakresie postawy: Kształtowanie postaw otwartości i wrażliwości w zakresie opieki nad chorym, w tym: empatii wobec podopiecznego - człowieka chorego i zdrowego, współpracy z zespołem terapeutycznym i grupą zawodową, samokształcenia i doskonalenia umiejętności, organizacji pracy własnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Absolwent zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w tym zasady profilaktyki chorób współczesnej cywilizacji oraz zna organizację ochrony zdrowia w Polsce. Wykazuje znajomość zagadnień z zakresu badań epidemiologicznych.	K_W02
EK_02	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie metody, teorię i zasady opieki nad człowiekiem w różnych okresach życia człowieka, stanie zdrowia, udzielania pierwszej pomocy. Zna psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem oraz zasady przeprowadzania badań naukowych.	K_W05

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_03	Absolwent zna, rozumie i wyjaśnia zasady postępowania dietetycznego w wybranych jednostkach chorobowych oraz ich wpływ na stan odżywienia pacjenta.	K_Wo7
EK_04	Absolwent potrafi planować i realizować pracę indywidualną oraz w zespole w celu prowadzenia badań naukowych, wykonując przy tym badania przesiewowe, antropometryczne, ocenę stanu odżywienia i sposobu odżywiania oraz instruując pacjentów z zakresu prawidłowego żywienia.	K_Uo3
EK_05	Absolwent dobiera odpowiednie źródła informacji, projektuje narzędzia do badań naukowych, dokonuje oceny, analizy i syntezy z zakresu etiologii, metod leczenia i diagnozowania jednostek chorobowych.	K_Uo6
EK_06	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz planowania i przeprowadzania badań naukowych.	K_Uo7
EK_07	Absolwent jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, w tym badań naukowych.	K_Ko3
EK_08	Absolwent jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, w tym prowadzenia badań naukowych oraz profilaktyki chorób dieto-zależnych.	K_Ko6
EK_09	Absolwent jest gotów do planowania i współdziałania w procesie badawczym.	K_Ko7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładów

1. Zdrowie i choroba. Znaczenie definiowania zdrowia i choroby w naukach medycznych.
2. Opieka nad chorym - Istota, zakres i charakter opieki zdrowotnej.
3. Opieka profesjonalna, nieprofesjonalna, opieka długoterminowa i paliatywna.
4. Pacjent jako podmiot opieki zdrowotnej.
5. Charakterystyka środowiska szpitalnego. Zakażenia szpitalne. Profilaktyka zakażeń w opiece zdrowotnej.
6. Badania przesiewowe – rola i znaczenie.
7. Ocena stanu odżywienia. Odżywianie pacjenta. Badanie podmiotowe i przedmiotowe.
8. Aseptyka i antyseptyka – definicje, podstawowe procedury.
9. Opieka paliatywna. Standardy postępowania w opiece paliatywnej.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń
<ol style="list-style-type: none">
1. Zasady segregacji odpadów medycznych.
2. Technika higienicznego mycia rąk.
3. Ocena stanu chorego
4. Badanie podmiotowe: wywiad z pacjentem.
5. Działania pielęgnacyjne zapewniające pacjentowi bezpieczeństwo i wygodę(zasady): pozycje ułożeniowe pacjenta, stosowanie udogodnień, toaleta jamy ustnej, podstawy profilaktyki przeciwoleżynowej.
6. Pomiary podstawowych parametrów życiowych: tętno, ciśnienie, temperatura, oddech, ocena stanu świadomości, pomiar poziomu stężenia glukozy.
7. Wykonywanie podstawowych pomiarów i obliczeń: pomiar masy ciała, wzrostu, ilości tkanki tłuszczowej (pomiar fałdów skórno-tłuszczowych), metoda bio-impedancji, obliczanie BMI, WHR, WHtR, siatki centylowe.
8. Technika karmienia pacjenta w zależności od wieku i stanu zdrowia. Żywienie chorego przez zgłębnik i przetokę.
Treści merytoryczne zajęć praktycznych
<ol style="list-style-type: none">
1. Topografia i wyposażenie oddziału szpitalnego.
2. Reżim sanitarny w oddziale szpitalnym. Organizacja pracy w oddziale (organizacja pracy dietetyka i pozostałego personelu-zadania zawodowe członków zespołu, procedury obowiązujące w pracy dietetyka na oddziale.)
3. Zasady i procedury segregacji odpadów medycznych w placówce.
4. Profilaktyka zakażeń – stosowanie zasad aseptyki i antyseptyki
5. Techniki mycia rąk.
6. Charakterystyka i kategoryzacja pacjentów danego oddziału.
7. Dokumentacja medyczna. Podstawowe rozpoznania medyczne.
8. Podstawowe badania biochemiczne – normy z zależności od wieku.
9. Gromadzenie informacji o pacjencie za pomocą: obserwacji stanu bio-psycho-społecznego, wywiadu, analizy dokumentów pacjenta i pomiaru.
10. Analizowanie podstawowych pomiarów funkcji życiowych organizmu: pomiar ciśnienia tętniczego, tętna, temperatury, oddechu poziom bólu i stanu świadomości.
11. Pomiar masy ciała, wzrostu, ilości tkanki tłuszczowej (pomiar fałdów skórno-tłuszczowych), BMI, WHR, WHtR, siatki centylowe.
12. Techniki karmienia pacjenta w zależności od wieku i stanu zdrowia(zasady): karmienie niemowląt i małych dzieci, karmienie piersią, karmienie doustne i metody podawania płynów osobom z trudnościami w zakresie samoobsługi, żywienie chorego przez zgłębnik, żywienie chorych przez przetokę na przewodzie pokarmowym.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: praca w grupach, pokaz, ćwiczenie umiejętności.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Zaliczenie pisemne	wykład
EK_02	Zaliczenie pisemne	wykład
EK_03	Zaliczenie pisemne	wykład
EK_04	Obserwacja podczas wykonywania procedury, sprawozdanie, pokaz, zaliczenie testowe	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
EK_05	Obserwacja podczas wykonywania procedury, sprawozdanie, pokaz, zaliczenie testowe	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
EK_06	Obserwacja podczas wykonywania procedury, sprawozdanie, pokaz, zaliczenie testowe	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
EK_07	Pisemny test wiedzy, obserwacja studenta podczas zajęć, realizacja zadań, samoocena	ćwiczenia, wykład, zajęcia praktyczne
EK_08	Pisemny test wiedzy, obserwacja studenta podczas zajęć, realizacja zadań, samoocena	ćwiczenia, wykład, zajęcia praktyczne
EK_09	Pisemny test wiedzy, obserwacja studenta podczas zajęć, realizacja zadań, samoocena	ćwiczenia, wykład, zajęcia praktyczne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykłady:

Uczestnictwo w wykładach – na poziomie minimum 70%

Zaliczenie testowe treści wykładowych: pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania i zrozumienia – wymagane uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ćwiczenia, zajęcia praktyczne:

Pełne (100%) uczestnictwo i ocena aktywności studenta w czasie zajęć. Ewentualne – uzasadnione nieobecności studenta na zajęciach nie zwalniają go z obowiązku przyswojenia materiału prezentowanego podczas zajęć.

Ocena przygotowania do zajęć

Dyskusja w czasie ćwiczeń

Sprawdzanie umiejętności w czasie ćwiczeń

Zaliczenie testowe - wymagane uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Kryteria oceny wiedzy:

5.0 – Student wykazuje bardzo dobry stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 93% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

4.5 – student wykazuje plus dobry stopień wiedzy/umiejętności i uzyskuje od 85% do 92% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności

4.0 – student wykazuje dobry stopień wiedzy/umiejętności i uzyskuje od 77% do 84% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności

3.5 – student wykazuje plus dostateczny stopień wiedzy/umiejętności i uzyskuje od 69% do 76% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności

3.0 – student wykazuje dostateczny stopień wiedzy/umiejętności i uzyskuje od 60% do 68% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności

2.0 – student nie osiągnął założonych efektów, uzyskuje poniżej 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności:

Zaliczenie praktyczne

Zaliczenie określonego zadania do wykonania, dopuszczalna również prezentacja lub wykonanie projektu.

Ocena umiejętności

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, bardzo dobrze dobiera i stosuje w praktyce odpowiednie procedury, algorytmy i standardy.

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze dobiera i stosuje w praktyce

odpowiednie procedury, algorytmy i standardy.

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, dobrze dobiera i stosuje w praktyce odpowiednie procedury, algorytmy i standardy.

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, dostatecznie dobiera i stosuje w praktyce odpowiednie procedury, algorytmy i standardy., często jest poprawiany.

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, dostatecznie dobiera i stosuje w praktyce odpowiednie procedury, algorytmy i standardy, jednak często popełnia błędy.

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie dobiera i nie stosuje w praktyce odpowiednich procedur, algorytmów i standardów., często jest poprawiany.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

Obserwacja opiekuna, ocena grupy, samoocena

Ocena średnia ważona wynikająca z ocen cząstkowych za:

- umiejętność pracy w grupie 2/3;

- umiejętność prezentowania wyników prac na forum grupy 1/3.

Zakres ocen: 2,0 - 5,0

K_Ko7 – student biernie uczestniczy w procesie badawczym. Jest członkiem zespołu lub grupy badawczej. Aktywnie angażuje się w opracowywanie badań indywidualnych lub grupowych.

Ocena końcowa jest średnią ocen uzyskanych z wszystkich aktywności studenta (test końcowy, aktywność podczas zajęć, przygotowywane prace, obecność na zajęciach).

UWAGA: Ocenę pozytywną z przedmiotu można uzyskać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny uzyskanej za każdy z ustanowionych efektów kształcenia.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	55 godz. (10 godz. W, 15 godz. Ćw, 30 godz. ZP)
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny nie kontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	64

SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	60
zasady i formy odbywania praktyk	Zgodnie z regulaminem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na UR.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Podstawy pielęgniarstwa Tom I. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarstwa. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. PZWL 2017 (ibuk).
2. Podstawy pielęgniarstwa Tom II. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. PZWL 2017 (ibuk).
3. Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. Ślusarska B. PZWL 2019 (ibuk).
4. Dietetyka Kliniczna. Grzemisławski M. PZWL 2019 (ibuk).

Literatura uzupełniająca:

1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe Balcerzak A. (red), Medical Tribune 2012.
2. Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. Red: Klimaszewska K, Baranowska A, Krajewska-Kułak E. PZWL 2017.
3. Podstawy dietetyki. Bujko J (red), SGGW 2015.
4. Zdrowie publiczne. Horoch A. PZWL 2014
5. Patologie społeczne. Pospieszyl I. PWN 2019.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej